

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 2.03.2022
Sayı: 719

Hüseyin ÖRS
Trabzon Milletvekili
Milli Savunma Komisyon Üyesi
Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 02/03/2022 17:31
Sayı: E-120.10-
0976370

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Mesleki ve teknik eğitimi, ülkenin ekonomik kalkınmasına etkisi, gençlerin istihdamına ve bir üst öğrenime geçişlerinin sağlanmasına olan katkısı açısından değerlendirdiğimizde, Türkiye’de mevcut durumun bu üç temel amacın gerçekleştirilmesinin çok uzağında bir seyir izlediğini gözlemlemekteyiz. Türkiye’de mesleki ve teknik eğitimde yaşanan sorunların çözülmesi, ülkemiz ekonomisi için nitelikli işgücü ihtiyacının karşılanması ve öğrencilerin meslek ahlakına sahip iyi bireyler olarak yetişmelerinin yanı sıra, sistemli bir yapı içinde ilgi, yetenek ve yetkinlikleri doğrultusunda iş hayatına atılması ve isteğine bağlı olarak bir üst öğrenime geçişleri sağlanması maksadıyla gerekli düzenlemelerin yapılması, tedbirlerin alınması maksadıyla TBMM İçtüzüğü’nün 104 ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 24.02.2022

Hüseyin ÖRS

Trabzon Milletvekili

Tel. : 0312 420 65 70 – 71

Faks : 0312 420 22 54

e-posta: huseyin.ors@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3. Kat, Oda No: F328 TBMM/ANKARA

Hüseyin ÖRS
Trabzon Milletvekili
Milli Savunma Komisyon Üyesi
Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu

GEREKÇE

Mesleki ve teknik eğitim, bir ülkenin ekonomik kalkınmasında ve istihdamının sağlanmasında önemli bir yere sahiptir. Mesleki ve teknik eğitim ile ülkemiz ekonomisi için nitelikli işgücü ihtiyacının karşılanması ve öğrencilerin meslek ahlakına sahip iyi bireyler olarak yetişmelerinin yanı sıra, gençlerin sistemli bir yapı içinde ilgi, yetenek ve yetkinlikleri doğrultusunda iş hayatına atılması ve isteğine bağlı olarak bir üst öğrenime geçişleri sağlanmalıdır.

Bugün Türkiye’de mesleki eğitimde beceri uyumsuzluğu sorunu ile arz-talep dengesizliği iç içe geçmiş iki önemli sorun olarak karşımızda durmaktadır. TÜİK’in 2020 yılına ait işgücü verilerine göre 15-24 yaş arası gençler arasında meslek lisesi mezunu olan gençlerin istihdam oranı %40 iken, ilköğretim mezunu olan gençlerin istihdam oranı %50’dir. Aynı verilere göre, meslek lisesi mezunu olan gençlerin işsizlik oranı da (%25,2) ilköğretim mezunlarına (%21,7) kıyasla daha yüksektir. 15-24 yaş arası gençler arasında yükseköğretim mezunu olan gençlerin işsizlik oranının da %36 gibi oldukça yüksek bir oranda olması, Türkiye’de işgücü piyasasının genç işgücü talebinin daha çok lise kademesi altındaki eğitim düzeylerinden karşılandığına işaret etmektedir.

Genç bir nüfusa sahip ülkemizde; eğitemediğimiz, istihdam edemediğimiz bu genç nüfusun sorumluluğunun da devleti yönetenlerde olduğunu bilmek zorundayız. 2021 yılı OECD raporuna göre, 25-34 yaş arası genç nüfusumuzun %32’si ne eğitimde ne de istihdamdadır. OECD ülkeleri ile kıyaslandığımızda bu oran ile en başlarda yer aldığımızı görüyoruz.

TÜİK verilerine göre 2021 yılının ilk çeyreğinde 15-24 yaş arasındaki nüfusta ne eğitimde ne de istihdamda olan gençlerin %30’unun mesleki ve teknik lise mezun olduğu da ayrı bir veri olarak karşımıza çıkmaktadır. Türkiye’de mesleki eğitim, genç işsizliğini azaltmaya yardımcı olmadığı gibi yükseköğretime geçişi de desteklememektedir. Buna göre YKS’ye başvuran mesleki ortaöğretim mezunu öğrencilerin %5,3’ü örgün lisans programlarına yerleşmiştir. Mesleki ortaöğretim mezunu öğrencilerin ön lisans programlarına yerleşme oranı ise %18,6 olmuştur.

Mesleki ve teknik eğitim okullarına giren her 100 öğrenciden sadece 60 ila 65’i mezun olmakta, bu mezunlardan da yaklaşık 30’u yükseköğretime devam etmektedir. Geriye kalan 70 öğrenci hakkında istatistiksel bilgi bulunmamakla birlikte; mesleki ve teknik eğitimin başarısını mezunların alanında bir üst eğitime devam etmesi veya alanında istihdam edilmesi olarak tanımlayacak olursak her ikisinde de sayılar oldukça düşüktür. Dolayısıyla mevcut mesleki ve teknik eğitimin, ekonomik gelişime ve refah seviyesinin artırılmasına katkısı düşüktür. Öğrenci başına maliyeti sadece okuyan öğrenciler ile değil, başarılı olarak tanımlanan öğrenciler ile hesapladığımızda da mesleki ve teknik eğitimin öğrenci başına maliyeti genel eğitim veren kurumlara göre 10 kata yakın fazla olmaktadır.

Zeki Hakan SİDALI	Mersin	Pakcan İLL
Yasin ÖZTÜRK	Denizli	Özyü
Ayhan EREL	AKSARAY	Özyü
İbrahim Halil ORAL	Ankara	Özyü
Feridun BATTAL	Antalya	Özyü
UMİT BEYAZ	İSTANBUL	Özyü
Behiç Çelik	Mardin	Özyü
İsmet Dikboğın	Sakarya	Özyü
DURSUN ATAŞ	KAYSERİ	Özyü
Aylin Cesur	İsparta	Özyü
Ayhan Altıntaş	Ankara	Özyü
Arslan Bekirkoçulu	Eskişehir	Özyü
Halil Çimşik	Erzurum	Özyü
Bedri Yaşar	Samsun	Özyü
Aylin Menen Sezgün	Aydın	Özyü
Orhan Çutuklar	Edirne	Özyü
İsmail Hüseyin Füz	Gaziantep	Özyü
Fahrettin Yılmaz	KONYA	Özyü
Yavuz Aygün	İSTANBUL	Özyü
M. Metanet Çulhanlı	Adana	Özyü